

नगर प्राथमिक शिक्षण समिति, सुरत.

GSTIN: 24AAALM0547L1DB

કચેરી :- ૦૨૬૧-૨૪૫૫૩૦૧ થી ૨૪૫૫૩૦૪

અધ્યક્ષશ્રી :- ૦૨૬૧-૨૪૨૦૩૨૦

શાસનાધિકારી : (ઓ) ૦૨૬૧-૨૪૨૦૩૨૨

ઈ-મેઈલ :- info@msbsurat.in

વેબસાઈટ :- www.municipalschoolboardsurat.org

કાંસડી વાડ, છૂતા ખસ સ્ટેલ પાસે, ભાગણ, સુરત-૩૬૫૦૦૩

જા.નં.- ૨૪૭૭૪

તા. ૨૮-૧૦-૨૦૨૪

પ્રતિ,
મુખ્ય શિક્ષકશ્રી
તમામ શાળા
ન. પ્રા. સમિતિ, સુરત

વિષય:- આદર્શ આચાર સંહિતાના અમલીકરણ બાબત.

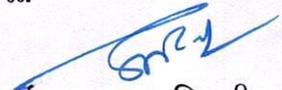
સંદર્ભ:- મુખ્ય નિર્વાચન અધિકારીના પત્રનં. ઈએલસી/૧૦૨૦૨૪/૧૧/છ(MCC)

તા. ૧૬/૦૩/૨૦૨૪

જાત ઉપરોક્ત વિષય અને સંદર્ભ અન્વયે જાણાવવાનું કે, લોકસભા સામાન્ય ચુંટણી- ૨૦૨૪ અન્વયે તા. ૧૬/૦૩/૨૦૨૪ ના રોજથી આદર્શ આચારસંહિતા અમલમાં આવેલ છે.

આચારસંહિતા અન્વયે આપની શાળામાં આચારસંહિતાનો ભંગ થાય તેવા કોઈ પણ કાર્યક્રમનું આયોજન કરવાનું રહેતું નથી. તેમજ લોકસભા સામાન્ય ચુંટણી - ૨૦૨૪ અંતર્ગત કામગીરી માટે જે કોઈ કર્મચારીના હુકમ ચુંટણી અધિકારીશ્રી તરફથી બજાવવામાં આવે તેનું ચુસ્તપણે અમલીકરણ કરવાનું રહેશે. જે કોઈ કર્મચારી આપની શાળામાંથી અન્ય શાળામાં બદલી થયેલ હોય, તો તેમને જે તે હુકમની જાણ આચાર્યશ્રીને કરવાની રહેશે. તેમજ ચુંટણીની કામગીરી પૂર્ણ ન થાય ત્યાં સુધી અનિવાર્ય સંજોગો સિવાય કોઈપણ શિક્ષકે આચાર્યશ્રીની પૂર્વ મંજૂરી તેમજ આચાર્યશ્રીએ નિરીક્ષકશ્રીની પૂર્વ મંજૂરી સિવાય રજા લેવી નહી. જેની ખાસ નોંધ લેવી.

બિડાણ:-પરિપત્ર સામેલ છે

ઈ.ચા.શાસનાધિકારી
નગર પ્રાથમિક શિક્ષણ સમિતિ,
સુરત

**ELECTION
IMMEDIATE**

**OFFICE OF THE
CHIEF ELECTORAL OFFICER
GUJARAT STATE**

Phone : 079-23256731
079-23250456
079-23257419
Fax No.: 079-23250324
079-23250319

General Administration Department (Election Division)
Sardar Bhavan, Block No. 7, 2nd floor, Sachivalaya, Gandhinagar-382 010.

લોકસભા સામાન્ય ચૂંટણી તથા પ(પાંચ)
વિધાનસભા બેઠકોની પેટા ચૂંટણીઓ-૨૦૨૪.
મુક્ત અને ન્યાયી વાતાવરણમાં ચૂંટણી યોજવા
અંગે આદર્શ આચારસંહિતા(Model Code
of Conduct)ના અમલ તેમજ અધિકારી/
કર્મચારીઓની બદલી તેમજ રજા પર પ્રતિબંધ
બાબત.

સામાન્ય વહીવટ વિભાગ(ચૂંટણી પ્રભાગ)
પરિપત્ર ક્રમાંક: ઇએલસી/૧૦૨૦૨૪/૧૧/છ(MCC)
સચિવાલય, ગાંધીનગર
તા.૧૬/૦૩/૨૦૨૪

વંચાણમાં લીધા:

- (૧) રાજકીય પક્ષો અને ઉમેદવારોના માર્ગદર્શન માટેની આદર્શ આચારસંહિતા-૨૦૦૭
- (૨) મેન્યુઅલ ઓન મોડલ કોડ ઓફ કન્ડક્ટ-૨૦૧૯
- (૩) ભારતના ચૂંટણી આયોગ, નવી દિલ્હીનો તા.૦૨/૦૧/૨૦૨૪નો પત્રાંક: ૪૩૭/૬/આઈએનએસટી /ઈસીઆઈ/એફ્યુએનસીટી/એમસીસી/૨૦૨૪ (વેહીકલ્સ)/૪૭૮
- (૪) ભારતના ચૂંટણી આયોગ, નવી દિલ્હીનો તા.૦૨/૦૧/૨૦૨૪નો પત્રાંક: ૪૩૭/૬/આઈએનએસટી /ઈસીઆઈ/એફ્યુએનસીટી/એમસીસી/૨૦૨૪ (એમસીસી એન્ફોર્સમેન્ટ)/૭૮૨
- (૫) ભારતના ચૂંટણી આયોગ, નવી દિલ્હીનો તા.૦૨/૦૧/૨૦૨૪નો પત્રાંક: ૪૩૭/૬/આઈએનએસટી /ઈસીઆઈ/એફ્યુએનસીટી/એમસીસી/૨૦૨૪(એડવર્ટાઈઝમેન્ટ)/૩૪૦
- (૬) ભારતના ચૂંટણી આયોગ, નવી દિલ્હીનો તા.૦૨/૦૧/૨૦૨૪નો પત્રાંક: ૪૩૭/૬/આઈએનએસટી /ઈસીઆઈ/એફ્યુએનસીટી/એમસીસી/૨૦૨૪(ટુર ઓફ મિનિસ્ટર્સ)/૫૯૬
- (૭) ભારતના ચૂંટણી આયોગ, નવી દિલ્હીનો તા.૦૨/૦૧/૨૦૨૪નો પત્રાંક: ૪૩૭/૬/આઈએનએસટી /ઈસીઆઈ/એફ્યુએનસીટી/એમસીસી/૨૦૨૪(કેમ્પેઇન)/૫૦૧
- (૮) ભારતના ચૂંટણી આયોગ, નવી દિલ્હીનો તા.૦૨/૦૧/૨૦૨૪નો પત્રાંક: ૪૩૭/૬/આઈએનએસટી /ઈસીઆઈ/એફ્યુએનસીટી/એમસીસી/૨૦૨૪(ઇમ્પોર્ટન્ટ ડેઇઝ)/૧૩૫
- (૯) ભારતના ચૂંટણી આયોગ, નવી દિલ્હીનો તા.૦૨/૦૧/૨૦૨૪નો પત્રાંક: ૪૩૭/૬/આઈએનએસટી /ઈસીઆઈ/એફ્યુએનસીટી/એમસીસી/૨૦૨૪(બાય ઇલેક્શન)/૨૪૫
- (૧૦) ભારતના ચૂંટણી આયોગ, નવી દિલ્હીના તા.૨૧/૧૨/૨૦૨૩, તા.૨૩/૦૨/૨૦૨૪ અને તા.૨૭/૦૨/૨૦૨૪ના પત્રાંક: ૪૩૭/૬/૧/આઈએનએસટી/ઈસીઆઈ/એફ્યુએનસીટી /એમસીસી/૨૦૨૩

પરિપત્ર:

ભારતના ચૂંટણી આયોગ, નવી દિલ્હી દ્વારા લોકસભાની સામાન્ય ચૂંટણી-૨૦૨૪ તથા ૨૬-વિજાપુર, ૮૩-પોરબંદર, ૮૫-માણાવદર, ૧૦૮-ખંભાત અને ૧૩૬-વાઘોડીયા વિધાનસભા બેઠકોની પેટા ચૂંટણીઓ યોજવાની તા.૧૬/૦૩/૨૦૨૪ના રોજ જાહેરાત કરવામાં આવેલ છે. આ ચૂંટણી માટે તા.૦૭/૦૫/૨૦૨૪ના રોજ મતદાન યોજાનાર છે. આથી આ ચૂંટણીમાં ઉમેદવારો અને રાજકીય પક્ષો માટેની આદર્શ આચાર સંહિતા (Model Code of Conduct) તા.૧૬/૦૩/૨૦૨૪ના રોજથી અમલમાં આવે છે. સદરહું આચાર સંહિતાની કેટલીક બાબતોનો અમલ સત્તાધારી પક્ષે કરવાનો રહે છે. જે સરકારશ્રીના જુદા જુદા વિભાગો/ખાતાઓને સ્પર્શે છે. આદર્શ આચાર સંહિતા બાબતે ભારતના ચૂંટણી આયોગ, નવી દિલ્હીએ આપેલ વખતોવખતની સૂચનાઓ/સ્પષ્ટતા ધ્યાને લઈ પ્રસ્તુત લોકસભાની સામાન્ય ચૂંટણી/વિધાનસભાની પેટા ચૂંટણીઓમાં ચૂંટણી દરમિયાન નીચે મુજબની બાબતોનો સમગ્ર રાજ્યમાં ચુસ્તપણે અમલ થાય તે માટે સંબંધિત સર્વેને જણાવવામાં આવે છે:-

૧. મંત્રીશ્રીઓ/સત્તાધિકારીઓની ચૂંટણીલક્ષી જાહેરાત/નાણાંકીય સહાય/પરિયોજના કે શિલારોપણ વિધિ/સરકારી સેવાઓ કે જાહેર સાહસોમાં એડહોક નિમણૂક અંગેની બાબતો.

મંત્રીશ્રીઓ અને બીજા સત્તાધિકારીઓ, સત્તાધારી પક્ષની તરફેણમાં, મતદારો પ્રભાવિત થાય તેવા હેતુસર:-

- (ક) કોઈપણ રૂપમાં કોઈપણ જાતની નાણાંકીય ગ્રાન્ટ અથવા તેના વચનોની જાહેરાત કરશે નહીં.
- (ખ) વિવેકાદીન ફંડમાંથી ચુકવણી મંજૂર કરશે નહીં.
- (ગ) કોઈપણ જાતની પરિયોજના કે યોજનાની(સરકારી અધિકારી/કર્મચારી સિવાય) શિલારોપણ વિધિ કરશે નહીં, અથવા ઉદઘાટન/લોકાર્પણ કરી શકશે નહીં.
- (ઘ) માર્ગો બાંધી આપવા, પીવાના પાણીની સગવડ કરી આપવા વગેરે અંગે કોઈ વચનો આપશે નહીં.
- (ચ) સરકારી સેવાઓ કે જાહેર સાહસો વગેરેમાં કોઈપણ એડહોક (ad-hoc) નિમણૂકો આપી શકશે નહીં.

૨. નીતિવિષયક બાબતોની જાહેરાત અંગે.

ચૂંટણી દરમિયાન મતદારો પર પ્રભાવ પાડે તેવી કોઈપણ પરિયોજના/યોજના, રાહતો કે અન્ય નીતિવિષયક બાબતો રાજ્ય સરકાર કે સત્તાધારી પક્ષ જાહેર કરી શકશે નહીં.

૩. મંત્રીશ્રીઓની કચેરી કામ અર્થે મતવિભાગોની મુલાકાત અને સરકારી વાહનોના ઉપયોગ અંગે.

કેન્દ્ર કે રાજ્ય સરકારના મંત્રીશ્રીઓ તેમજ બોર્ડ/નિગમ/સ્થાનિક સ્વરાજ્યની સંસ્થાઓના પદાધિકારીઓ ચૂંટણીઓ જાહેર થયાની તા.૧૬/૦૩/૨૦૨૪થી ચૂંટણીઓ પૂર્ણ થતાં સુધી કોઈપણ લોકસભા મતવિભાગ/પેટા ચૂંટણી હેઠળના વિધાનસભા મતવિભાગની કચેરી કામ(Official Work) અર્થે મુલાકાત લઈ શકશે નહીં. અપવાદરૂપે કાયદો અને વ્યવસ્થાની પરિસ્થિતિ તૂટી પડે કે કુદરતી આપત્તિને લીધે કોઈ કટોકટી ઉપસ્થિત થાય તો માત્ર તેવા પ્રસંગોએ સંબંધિત ખાતાના મંત્રીશ્રી અને મુખ્યમંત્રીશ્રી પરિસ્થિતિ ઉપર નિયંત્રણ રાખવા કે રાહત કાર્યો ઉપર દેખરેખ રાખવા પ્રવાસ કરે, તો તે આદર્શ આચાર સંહિતાનો ભંગ ગણાશે નહીં.

- ૩.૧ કેન્દ્રના મંત્રીશ્રીને તેમના મુખ્ય મથક (Head Quarter) ખાતેથી કચેરી કામ અર્થે રાજ્ય/જિલ્લાની મુલાકાત લેવી જાહેર હિતમાં અનિવાર્ય જણાય ત્યારે કેન્દ્ર સરકારના સંબંધિત વિભાગના સચિવશ્રી/મંત્રાલય દ્વારા રાજ્યના મુખ્ય સચિવશ્રીને ઉપર મુજબની ખાતરી કરાવતો પત્ર પાઠવવાનો

રહેશે તેમજ આ પત્રની નકલ ભારતના ચૂંટણી આયોગ, નવી દિલ્હીને અચૂકપણે મોકલવાની રહેશે. આ પ્રકારનો પત્ર મળ્યેથી રાજ્યના મુખ્ય સચિવશ્રી, મંત્રીશ્રીના પ્રવાસ દરમિયાન કોઈપણ પ્રકારની રાજકીય પ્રવૃત્તિ હાથ ધરવામાં આવનાર નથી તેની ખાતરી કરશે તેમજ કેન્દ્રના મંત્રીશ્રીને સરકારી વાહન અને નિવાસ ઇત્યાદિ રાજકીય શિષ્ટાચાર(Protocol) મુજબની સવલતો આપશે. મુખ્ય સચિવશ્રીએ મુખ્ય નિર્વાચન અધિકારીને તેની આગોતરી જાણ કરવાની રહેશે. કેન્દ્ર સરકારના મંત્રીશ્રી/મંત્રીશ્રીઓએ તેમના વતનના રાજ્ય/સંસદીય મત વિસ્તારની અને વિશેષતઃ તેમણે જે સંસદીય મત વિસ્તારમાંથી ઉમેદવારી નોંધાવી હોય તે સંસદીય મત વિભાગની સરકારી ફરજના ભાગરૂપે/કચેરી કામ અર્થે મુલાકાત લેવાનું ટાળવું જોઈશે.

- ૩.૨ મંત્રીશ્રીને તેઓના પ્રવાસ વખતે રાજ્ય વહીવટી તંત્રે સશસ્ત્ર ગાર્ડ રાખવાની જરૂરી હોય તેવી સલામતી વ્યવસ્થા મંજૂર કરી હોય તો પણ, મંત્રીશ્રી તેઓની અંગત મુલાકાત વખતે જેનાથી મંત્રીશ્રીની હાજરીની જાણ થાય તેવી કોઈપણ પાઇલોટ કાર કે કોઈપણ રંગની બીકન લાઇટ(beacon light) સાથેની કાર અથવા કોઈપણ સાયરન લગાવેલી કારનો ઉપયોગ કરી શકશે નહીં.
- ૩.૩ મંત્રીશ્રીઓ તેમને ફાળવવામાં આવેલ કે અન્ય સરકારી વાહનોનો ઉપયોગ માત્ર તેમના મુખ્ય મથકમાં રહેઠાણેથી કચેરી આવવા અને પરત જવા માટે જ કરી શકશે. વધુમાં, રહેઠાણેથી કચેરી જવાના માર્ગમાં પક્ષની કચેરી આવતી હોય તો પણ તેમને ફાળવેલ વાહન(Official Vehicle)માં પક્ષની કચેરીની મુલાકાત લઈ શકશે નહીં.

૪. કેન્દ્ર/રાજ્ય સરકારના મંત્રીશ્રીઓ વગેરેએ ચૂંટણી પ્રચાર કાર્ય માટે સરકારી વાહનોનો ઉપયોગ નહીં કરવા બાબત.

કેન્દ્ર કે રાજ્ય સરકારના મંત્રીશ્રીઓ વિગેરે ચૂંટણી પ્રચાર કાર્ય અથવા ચૂંટણીને સંબંધિત બાબતો અંગે કોઈપણ જાતની મુસાફરીમાં સરકારી વાહનોનો બિલકુલ ઉપયોગ કરી શકશે નહીં. આવા વાહનોમાં હેલિકોપ્ટર, એસ્કાફ્ટ, કાર, જીપ, ઓટોમોબાઇલ બોટ વગેરેનો સમાવેશ થાય છે. સરકારી વાહનો ઉપરાંત રાજ્ય સરકારના જાહેર સાહસો, સંયુક્ત સાહસો, સ્થાનિક સ્વરાજ્યની સંસ્થાઓ, નિગમો, નગરપાલિકાઓ, મહાનગરપાલિકાઓ, ખરીદ વેચાણ સંઘો, મહાસંઘો, સહકારી સોસાયટીઓ, જિલ્લા/તાલુકા પંચાયતો તેમજ જાહેર નાણાનો જરા પણ હિસ્સો હોય તેવી કોઈપણ સંસ્થાઓના વાહનોનો ચૂંટણી પ્રચાર માટે બિલકુલ ઉપયોગ કરી શકાશે નહીં. પરંતુ પ્રધાનમંત્રીશ્રી તથા અન્ય રાજકીય મહાનુભાવો કે જેમને સંસદ અથવા રાજ્યની વિધાનસભા દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ કાયદાની જોગવાઈઓ હેઠળ ઉચ્ચ કક્ષાની સુરક્ષા ફાળવેલ છે તેવા મહાનુભાવોની સુરક્ષાના હેતુસર વપરાતા વાહનો માટે આ પ્રતિબંધ લાગુ પડશે નહીં.

૫. કેન્દ્ર/રાજ્ય સરકારના મંત્રીશ્રીઓ વગેરેએ ચૂંટણી સંબંધી પ્રવાસ દરમિયાન ચૂંટણી સાથે સંકળાયેલા અધિકારીઓ/કર્મચારીઓ સાથે બેઠક નહીં યોજવા બાબત.

કેન્દ્ર કે રાજ્ય સરકારના મંત્રીશ્રીઓ કે કોર્પોરેશનના બિનસરકારી પદાધિકારીઓ ચૂંટણી સંબંધી પ્રવાસમાં હોય ત્યારે ચૂંટણી સાથે સંકળાયેલા અધિકારીઓ સાથે મીટીંગ કરી શકશે નહીં તેમજ તેઓને ગાંધીનગર સહિત અન્ય સ્થળે બેઠક માટે બોલાવી શકશે નહીં.

- ૫.૧ કેન્દ્ર કે રાજ્ય સરકારના મંત્રીશ્રીઓ કે અન્ય પદાધિકારીઓ ચૂંટણી પ્રચાર અર્થે જિલ્લાના પ્રવાસમાં હોય ત્યારે ગાંધીનગર કે અન્ય કોઈ પણ સ્થળે કલેક્ટરશ્રી/ચૂંટણી અધિકારીશ્રી/મદદનીશ ચૂંટણી અધિકારીશ્રી તેમજ ચૂંટણીની કામગીરી સાથે સંકળાયેલ અન્ય અધિકારી/કર્મચારીઓ તેમને મળશે નહીં. જો કોઈપણ અધિકારીશ્રી/કર્મચારીશ્રી, જ્યાં ચૂંટણીનું સંચાલન થઈ રહ્યું હોય તે મતદાર

વિભાગમાં ચૂંટણી પ્રચાર અર્થે મંત્રીશ્રીની અંગત મુલાકાત વખતે તેમને મળશે, તો તે અધિકારી/કર્મચારીએ તેઓને સંબંધિત શિસ્ત અને સેવા વિષયક નિયમો હેઠળ ગેરવર્તણૂક (Misconduct) દાખવેલી હોવાનું ગણી દોષિત ગણવામાં આવશે અને જો તે અધિકારી/કર્મચારી લોકપ્રતિનિધિત્વ અધિનિયમ, ૧૯૫૧ની કલમ-૧૨૯(૧)માં દર્શાવ્યા છે તે પૈકીના(દરેક અધિકારી, ક્લાર્ક, એજન્ટ, અથવા બીજી વ્યક્તિ કે જેઓ ચૂંટણીમાં મતદાન અને મતગણતરી સંબંધી કોઈપણ કામગીરી બજાવે છે એ પૈકીના) હશે તો તેઓએ શિસ્ત અને સેવા વર્તણૂક નિયમનો ભંગ કર્યો ગણાશે. તદ્ઉપરાંત લોકપ્રતિનિધિત્વ અધિનિયમ, ૧૯૫૧ની ઉપર્યુક્ત કલમની વૈધાનિક જોગવાઈનો ભંગ કરેલો માનવામાં આવશે અને તે હેઠળ નિયત કાર્યવાહી/શિક્ષાને પાત્ર થશે.

૫.૨ કલેક્ટરશ્રી/ચૂંટણી અધિકારીશ્રી/મદદનીશ ચૂંટણી અધિકારીશ્રી અને ચૂંટણીની કામગીરી સાથે સંકળાયેલ અધિકારીશ્રીઓ/કર્મચારીશ્રીઓ જ્યારે રાજ્ય કે કેન્દ્ર સરકારના મંત્રીશ્રીઓ કે અન્ય પદાધિકારીઓ ચૂંટણી પ્રચાર અર્થે જિલ્લામાં પ્રવાસમાં આવે ત્યારે તેમજ ગાંધીનગર ખાતે કે અન્ય કોઈ સ્થળે પણ તેઓને મળશે નહીં.

૬. મુખ્યમંત્રીશ્રીઓ/મંત્રીશ્રીઓ વગેરેએ ચૂંટણી પ્રવાસમાં સરકારી કર્મચારી/અધિકારીઓને સાથે નહીં લઈ જવા બાબત.

૬.૧ આદર્શ આચાર સંહિતાના અમલના સમયગાળા દરમિયાન રાજ્યો/કેન્દ્ર શાસિત પ્રદેશોના મુખ્યમંત્રીશ્રીઓ અને કેન્દ્ર સરકારના મંત્રીશ્રીઓ તેમની વ્યક્તિગત/અંગત મુલાકાત સમયે તેમના અંગત સ્ટાફ પૈકીના એક બિનરાજ્યપત્રિત અધિકારીને સાથે રાખી શકશે. આ બિનરાજ્યપત્રિત અધિકારી કોઈ રાજકીય પ્રવૃત્તિમાં ભાગ લઈ શકશે નહીં કે કેન્દ્રના મંત્રીશ્રી/મુખ્યમંત્રીશ્રીને તેમના રાજકીય કામકાજમાં મદદ કરી શકશે નહીં. આદર્શ આચાર સંહિતાના અમલ દરમિયાન અંગત સ્ટાફ લઈ જવા અંગેના નિયંત્રણ અંગેની ઉપરોક્ત સૂચનાઓ ભારતના પ્રધાનમંત્રીશ્રીને લાગુ પડશે નહીં.

૬.૨ મંત્રીશ્રીઓ તેમજ સરકારી નિગમો/બોર્ડના બિનસરકારી પદાધિકારીઓ ચૂંટણી પ્રવાસમાં જાય ત્યારે સરકારી કર્મચારીઓને તેમની સાથે લઈ જઈ શકશે નહીં.

૭. રાજ્યમાં ચૂંટણી પ્રચાર અર્થે આવતા કેન્દ્ર સરકાર કે અન્ય રાજ્યના મંત્રીશ્રીઓની મુલાકાત અંગે.

ચૂંટણી કામે પ્રવાસમાં આવતા કેન્દ્ર સરકારના કે અન્ય રાજ્યના મંત્રીશ્રીઓ અને બિનસરકારી પદાધિકારીઓ વગેરેને રાજ્યના અતિથિ ગણી શકાશે નહીં. જો તેઓને સરકારી અતિથિ ગૃહોમાં રહેવાની વ્યવસ્થા પુરી પાડવામાં આવી હશે તો તેઓની પાસે સામાન્ય દરોએ પુરેપુરી વસુલાત લેવાની રહેશે.

૮. વિશ્રામગૃહ, ડાકબંગલા અને સરકારી રહેણાંકના ઉપયોગ બાબત.

૮.૧ વિશ્રામગૃહ, ડાકબંગલા અને સરકારી રહેણાંકના ઉપયોગનો સત્તાધિકારી પક્ષના સભ્યો કે ઉમેદવારો એકહથ્થુ અધિકારો ભોગવશે નહીં અને આવા રહેણાંકના ઉપયોગ બીજા પક્ષના સભ્યો કે ઉમેદવારોને પણ કરવા દેશે. પરંતુ કોઈપણ પક્ષ કે ઉમેદવારો આવા રહેણાંક (તેની સાથે જોડાયેલ આંગણાં)નો ઉપયોગ પ્રચાર, કચેરી કે અન્ય ચૂંટણી વિષયક હેતુ માટે કરી શકશે નહીં. સરકારી વિશ્રામગૃહ/અતિથિગૃહ વિગેરેમાં રાજકીય પક્ષોના સભ્યોની પ્રાસંગિક મીટીંગ(Casual Meeting)ને પણ મંજૂરી આપી શકાશે નહીં.

૮.૨ ચૂંટણી પ્રચારમાં આવેલાં જે મહાનુભાવોને સરકારી વિશ્રામગૃહ/અતિથિગૃહ વિગેરેમાં રહેવા માટે રૂમ ફાળવવામાં આવી હોય તે મહાનુભાવોને લાવતા-લઈ જતાં વાહનને જ સરકારી

વિશ્રામગૃહ/અતિથિગૃહ વિગેરેના કંપાઉન્ડમાં રાખવાની પરવાનગી આપી શકાશે. જો તેઓ આ માટે એક કરતાં વધારે વાહનોનો ઉપયોગ કરતાં હોય તો તેઓ બે થી વધારે વાહનોને વિશ્રામગૃહ/અતિથિગૃહ વિગેરેના કંપાઉન્ડમાં રાખી શકાશે નહીં.

- ૮.૩ કોઈ એક જ વ્યક્તિને ૪૮ કલાકથી વધુ સમય માટે રૂમ ફાળવી શકાશે નહીં. તેમજ ચૂંટણી પ્રચાર માટે આવતાં કોઈપણ મહાનુભાવોને મતદાન પુરૂ થવાના ૪૮ કલાક પહેલાં વિશ્રામગૃહ/અતિથિગૃહ વગેરેમાં રહેવા માટે રૂમ ફાળવી શકાશે નહીં.
- ૮.૪ જે રાજકીય પદાધિકારીઓને ઝેડ ક્ષા(Z Category)ની કે જે તે રાજ્યના કાયદાની જોગવાઈ અનુસાર સમાન કે તેથી વધુ ક્ષાની સુરક્ષા વ્યવસ્થા આપવામાં આવેલી હોય તેમને રાજ્ય સરકાર હસ્તકના સરકારી વિશ્રામગૃહ/અતિથિગૃહ, કેન્દ્ર સરકાર કે રાજ્ય સરકારના જાહેર સાહસોના વિશ્રામગૃહ/અતિથિગૃહમાં રહેવા માટે રૂમ ફાળવી શકાશે. પરંતુ, ચૂંટણી કામગીરી સંભાળતા અધિકારી અથવા નિરીક્ષકોને અગાઉથી આ રૂમ ફાળવવામાં આવેલ ન હોય તે શરતે જ આ પ્રકારે રહેવા માટે રૂમો ફાળવી શકાશે.
- ૮.૫ જો કે રાજકીય પદાધિકારીઓ વિશ્રામગૃહ/અતિથિગૃહમાં રહેતા હોય તે દરમિયાન કોઈપણ પ્રકારની રાજકીય પ્રવૃત્તિ હાથ ધરી શકશે નહીં.

૯. રાજ્ય સરકારની નાણાંકીય સંસ્થાએ લોન માંડવાળ કરવા વગેરે બાબત.

રાજ્ય સરકાર દ્વારા સંપૂર્ણ અથવા આંશિક નાણાંકીય સહાય મેળવતી કોઈપણ નાણાંકીય સંસ્થાએ કોઈપણ વ્યક્તિ કે કંપનીને આપેલી લોન આચાર સંહિતાનો અમલ કરવાના સમયગાળા દરમિયાન માંડવાળ કરી શકાશે નહીં. તે જ રીતે આવી નાણાંકીય સંસ્થાઓએ લોન આપવાની રકમની જે મર્યાદા નક્કી કરી છે તે મર્યાદા આચાર સંહિતાનો અમલ કરવાના સમયગાળા દરમિયાન વધારી શકાશે નહીં.

૧૦. રાજકીય સમાચારો/સિદ્ધિઓના પ્રચારમાં સરકારી નાણા/માધ્યમના ઉપયોગ અંગે.

ચૂંટણી દરમિયાન સત્તાધારી પક્ષના હિતોને મદદરૂપ થાય તે હેતુથી રાજકીય સમાચારોનો અને સિદ્ધિઓના પ્રચારની જાહેરાત વર્તમાનપત્રો તથા અન્ય માધ્યમો દ્વારા સરકારી ખર્ચ/જાહેર નાણા દ્વારા ન કરવામાં આવે, તેમજ સરકારી માધ્યમનો દુરુપયોગ ન થાય તે જોવાનું રહેશે.

૧૧. ચૂંટણી સભાઓ યોજવા મેદાન અને હેલીપેડના ઉપયોગ બાબત.

મેદાન વગેરે જેવા જાહેર સ્થળોનો ચૂંટણી સભાઓ યોજવા માટે તેમજ ચૂંટણીની બાબતમાં હવાઈ ઉડ્ડયન માટે હેલીપેડનો ઉપયોગ કરવામાં સત્તાધારી પક્ષ એકલથુ અધિકારો ભોગવશે નહીં. સત્તાધારી પક્ષ જે શરતોએ તેનો ઉપયોગ કરતો હોય એ જ શરતોએ અન્ય પક્ષો અને ઉમેદવારોને આવા સ્થળો અને સવલતોનો ઉપયોગ કરવા દેશે.

૧૨. શૈક્ષણિક સંકુલોનો રાજકીય પ્રવૃત્તિ માટે ઉપયોગ.

પ્રાથમિક શાળાઓ, માધ્યમિક શાળાઓ, ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓ, કોલેજો, વ્યવસાયિક શિક્ષણ આપતાં સંકુલો/મકાનો/સ્થળોનો ઉપયોગ સામાન્ય સંજોગોમાં કોઈપણ રાજકીય પક્ષના ઉમેદવાર/ટેકેદારો/મંત્રીશ્રી દ્વારા રાજકીય પ્રવૃત્તિ માટે થઈ શકે નહીં. અલબત્ત, રાજ્યમાં ચૂંટણી પ્રચારના હેતુ માટે મેદાનો ઉપલબ્ધ ન હોવાથી શાળા અને કોલેજોના મેદાનોનો ઉપયોગ કરવા માટે નીચેની શરતોનું પાલન કરવાનું રહેશે.

૧. શાળા અને કોલેજોના શૈક્ષણિક સમયપત્રકને કોઈપણ સંજોગોમાં અસર થવી જોઈએ નહીં.
૨. શાળા/કોલેજોના વ્યવસ્થાપકોને તેની સામે વાંધો હોવો જોઈએ નહીં અને શાળા/કોલેજોના વ્યવસ્થાપક મંડળની અને સબ ડીવીઝનલ ઓફિસરની અગાઉથી મંજૂરી લીધી હોવી જોઈએ.
૩. આવી મંજૂરી વહેલાં તે વહેલાંના ધોરણે આપેલી હોવી જોઈએ. કોઈપણ રાજકીય પક્ષને આ મેદાનોનો એકદલ ઉપયોગ કરવાની પરવાનગી આપવી નહીં.
૪. શાળા/કોલેજોના મેદાનોનો રાજકીય મીટીંગ માટેની ફાળવણીમાં કોઈ ભંગને ચૂંટણી આયોગ ગંભીરતાથી જોશે અને આ બાબતની જવાબદારી સબ ડીવીઝનલ ઓફિસરની રહેશે.
૫. રાજકીય પક્ષો અને ઉમેદવારોએ ઉપર દર્શાવેલા ધોરણોનો ભંગ ન થાય તે માટે કાળજી અને તકેદારી લેવાની રહેશે. જો આ મેદાનોનો પ્રચાર માટે ઉપયોગ કરવાનો હોય તો તેને કોઈપણ નુકશાન વગર સંબંધિત સંસ્થાને પરત સોંપવું અને જો કોઈ નુકશાન થયું હોય તો તેના વળતર સાથે પરત સોંપવું. સંબંધિત રાજકીય પક્ષ/પક્ષો મેદાન પરત સોંપતી વખતે નુકશાનનું વળતર ચૂકવવા માટે જવાબદાર રહેશે.

૧૩. સરકારી વેબસાઈટ ઉપરથી પ્રચારાત્મક વિગતો દૂર કરવા બાબત.

લોકસભા/વિધાનસભા સામાન્ય ચૂંટણી સંદર્ભે કેન્દ્ર/રાજ્ય સરકારની અધિકૃત વેબસાઈટ્સ ઉપરથી મંત્રીશ્રીઓના તમામ સંદર્ભો, રાજકીય પદાધિકારીઓ કે રાજકીય પક્ષોની સિદ્ધિઓને ઉજાગર કરતી તેમજ રાજકીય પદાધિકારીઓ/મંત્રીશ્રીઓની વ્યક્તિગત સિદ્ધિઓની પ્રશંસા કરતી પ્રચારાત્મક વિગતો ભારતના ચૂંટણી આયોગ, નવી દિલ્હી દ્વારા જ્યારે આ ચૂંટણી યોજવાની જાહેરાત કરવામાં આવે તે તારીખથી આદર્શ આચારસંહિતાના અમલનો વિધિવત અંત આવે તેટલા સમયગાળા દરમિયાન દૂર કરવાની રહેશે.

૧૪. સરકારી કે જાહેર મકાનોમાં વડાપ્રધાન, મુખ્યમંત્રી/મંત્રીશ્રી/અન્ય કોઈપણ મહાનુભાવોના ફોટોગ્રાફ્સ સાથેના કેલેન્ડર, ચિત્રો વગેરે પ્રદર્શિત કરવા અંગે.

કોઈપણ સરકારી કે જાહેર મકાનોમાં કોઈપણ જગ્યાએ વડાપ્રધાન, મુખ્યમંત્રી, મંત્રીશ્રી અને બીજા કોઈપણ મહાનુભાવોના ફોટોગ્રાફ્સ સાથેના કેલેન્ડર, ચિત્રો વગેરે પ્રદર્શિત કરવા નહીં અને જો આવા ચિત્રો પ્રદર્શિત કરવામાં આવેલા હોય તો તેને તાત્કાલિક દૂર કરવાના રહે છે. માત્ર ભારતના હાલના રાષ્ટ્રપતિ અને રાજ્યના રાજ્યપાલશ્રી, ભૂતકાળની ખ્યાતનામ ઐતિહાસિક વ્યક્તિઓ, રાષ્ટ્રીય નેતાઓ, કવિઓના ચિત્રો સરકારી મકાનો/જાહેર મકાનોમાં પ્રદર્શિત કરવાનું ચાલુ રાખી શકાશે.

૧૫. ચૂંટણી કામગીરી સાથે સંકળાયેલા અધિકારીઓ સાથે વિડીયો કોન્ફરન્સ(Video Conference) નહીં યોજવા તથા સરકારી યોજનાઓના અમલ-પ્રગતિની સમીક્ષા નહીં કરવા બાબત.

ભારતના ચૂંટણી આયોગ, નવી દિલ્હી દ્વારા જ્યારે લોકસભાની સામાન્ય ચૂંટણી/વિધાનસભાની પેટા ચૂંટણી યોજવાની જાહેરાત કરવામાં આવે તે તારીખથી આદર્શ આચાર સંહિતાનો આરંભ થાય છે. આ તારીખથી ભારતના ચૂંટણી આયોગ દ્વારા લોકસભા ગૃહની રચના કરતું યોગ્ય જાહેરનામું બહાર પાડવામાં આવે ત્યાં સુધી/વિધાનસભાની પેટા ચૂંટણીનું પરિણામ જાહેર ન થાય ત્યાં સુધી એટલે કે ચૂંટણી પ્રક્રિયા પુરી થાય ત્યાં સુધી ચૂંટણી કામગીરી સાથે સંકળાયેલા અધિકારીઓ સાથે કેન્દ્ર સરકારના મંત્રીશ્રીઓ કે અન્ય પદાધિકારીઓ તેમજ રાજ્યના મુખ્યમંત્રીશ્રી વિડીયો કોન્ફરન્સ (Video Conference) યોજી શકશે નહીં. તે જ રીતે મુખ્યમંત્રીશ્રી/મંત્રીશ્રીઓ/રાજ્ય કક્ષાના મંત્રીશ્રીઓ/સંસદીય સચિવશ્રીઓ સચિવાલયના વિભાગો,

ખાતાના વડાઓ સાથે વ્યક્તિગત કે સામુહિક રીતે સરકારની યોજનાઓના અમલ-પ્રગતિની સમીક્ષા કરી શકશે નહીં અને તે બાબતે વિડીયો કોન્ફરન્સ (Video Conference) યોજી શકશે નહીં.

૧૬. રાહત કાર્યો:-

માનવ સર્જિત અથવા કુદરતી આપત્તિના સમયે હાથ ધરવાની રાહત કામગીરી પરત્વે ભારતના ચૂંટણી આયોગ, નવી દિલ્હી દ્વારા નીચે મુજબની સૂચનાઓ આપવામાં આવી છે.

૧. માનવ સર્જિત કે કુદરતી આપત્તિના પ્રસંગે ભારતના ચૂંટણી આયોગની જાણ હેઠળ પ્રવર્તમાન દરોએ સીધેસીધી અસરગ્રસ્તોને ઉચ્ચક સહાય આપી શકાશે, પરંતુ, આવા પ્રસંગોએ ઉચ્ચક સહાય આપવાના પ્રવર્તમાન દરોમાં ચૂંટણી આયોગની પૂર્વ મંજૂરી સિવાય ફેરફાર કરી શકાશે નહીં.
૨. મુખ્યમંત્રીના રાહત ફંડમાંથી તબીબી સારવાર માટે દર્દીઓને વ્યક્તિગત સીધી ચુકવણી કરવાના બદલે હોસ્પિટલને ચુકવણી કરવામાં ભારતના ચૂંટણી આયોગની મંજૂરી મેળવવી આવશ્યક નથી.
૩. કુદરતી આપત્તિમાં અસરગ્રસ્તોની મુશ્કેલી હળવી કરવાના હેતુસર જરૂરી રાહત કાર્યો અને પગલાંઓ ભારતના ચૂંટણી આયોગની જાણ હેઠળ હાથ ધરી શકાશે.
૪. આમ છતાં, કુદરતી આપત્તિની સંભવિત અસરો નિવારવા માટેના જરૂરી નવા કામો જેવા કે બંધોના અને કેનાલોની મરામતના જરૂરી નવા કામો માત્ર ભારતના ચૂંટણી આયોગની પૂર્વ મંજૂરીથી હાથ ધરી શકાશે.
૫. કોઈપણ વિસ્તારને દુષ્કાળગ્રસ્ત/પૂરગ્રસ્ત કે આવી કુદરતી આફતોના અસરગ્રસ્ત વિસ્તાર તરીકે ભારતના ચૂંટણી આયોગની પૂર્વ મંજૂરી સિવાય જાહેર કરી શકાશે નહીં. ચૂંટણી યોજવાના પૂર્વે જાહેર કરેલ કુદરતી આપત્તિગ્રસ્ત વિસ્તારો ચૂંટણી આયોગ, નવી દિલ્હીની પૂર્વ મંજૂરી સિવાય વિસ્તારી શકાશે નહીં.
૬. એ જ રીતે પ્રધાનમંત્રી રાહત ફંડ અગર મુખ્યમંત્રી રાહત ફંડમાંથી ચોક્કસ વ્યક્તિઓના જૂથોને પસંદ કરીને સહાય ભારતના ચૂંટણી આયોગની પૂર્વ મંજૂરી સિવાય આપી શકાશે નહીં.

૧૭. કામો અને પ્રવૃત્તિઓ:-

નીચે દર્શાવેલા કામો અને પ્રવૃત્તિઓ હાથ ધરવા માટે ભારતના ચૂંટણી આયોગ, નવી દિલ્હીની પૂર્વ મંજૂરી આવશ્યક છે.

૧. વિવેકાદીન ગ્રાન્ટમાંથી હાથ ધરવાના કોઈપણ પ્રકારના નવા કામો અને યોજનાઓ હાથ ધરી શકાશે નહીં. આ સંદર્ભમાં વિવેકાદીન ગ્રાન્ટ અન્વયે બજેટમાં સમાવવામાં આવેલ હોય અને જેના માટે કોઈ યોજનાઓ આદર્શ આચાર સંહિતા અમલમાં આવેલ હોય તેના પહેલાં મંજૂર કરવામાં આવેલ ન હોય કે નક્કી કરવામાં આવેલ ન હોય તેનો પણ સમાવેશ થાય છે.
૨. જાહેર સાહસોને પુર્નજીવિત કે સરકાર હસ્તક લેવાની દરખાસ્ત (આના જેવા કોઈ નીતિ વિષયક નિર્ણયો) પરત્વે નિર્ણય લઈ શકાશે નહીં.
૩. હયાત યોજના/પરિયોજનાઓ, કાર્યક્રમોના અમલનો વિસ્તાર લંબાવી શકાશે નહીં કે વિસ્તારી શકાશે નહીં.
૪. સરકાર દ્વારા કોઈપણ વ્યક્તિ, સાહસો તેમજ સંસ્થાઓને જમીન ફાળવી શકાશે નહીં.

૫. જેમાં સરકાર પક્ષકાર હોય તેવા સમજૂતી કરાર (MOU) કે સંમતિ કરાર કરી શકાશે નહીં.

૧૮. કાર્યાન્વિત(existing) કામો અને પ્રવૃત્તિઓ બાબત.

નીચે દર્શાવેલા કાર્યાન્વિત(existing) કામો અને પ્રવૃત્તિઓ હાથ ધરવા માટે **ભારતના ચૂંટણી આયોગ, નવી દિલ્હીની મંજૂરી આવશ્યક નથી અને તેની જાણ ચૂંટણી આયોગ, નવી દિલ્હીને કરવાની આવશ્યકતા રહેતી નથી.**

૧. તમામ પ્રકારની આવશ્યક મંજૂરીઓ મેળવ્યા બાદ ખરેખર શરૂ કરવામાં આવેલા કામો અને યોજનાઓ.
૨. આદર્શ આચાર સંહિતા અમલમાં આવ્યા પહેલા શરૂ કરવામાં આવેલી યોજનાઓ કે જેમાં ચોકકસ હિતાધિકારીઓ/લાભાર્થીઓ નામ સહિત નક્કી કરવામાં આવેલા હોય.
૩. રાષ્ટ્રીય ગ્રામીણ રોજગારી બાંહેધરી યોજનામાં નોંધાયેલા લાભાર્થીઓને હયાત યોજના હેઠળ આવરી લઈ શકાશે. રાષ્ટ્રીય ગ્રામીણ રોજગારી બાંહેધરી યોજના હેઠળની નવી યોજના કે જે કાયદાની જોગવાઈ હેઠળ ફરજિયાત હોય તેવા કામો કે જેના લાભાર્થીઓ નોંધાયેલા હોય અને પ્રોજેક્ટ અગાઉથી મંજૂર કરવામાં આવેલો હોય અને તેના માટેની બજેટ જોગવાઈ સુનિશ્ચિત કરવામાં આવેલી હોય તેવા પ્રોજેક્ટો હાથ ધરી શકાશે.

૧૯. આદર્શ આચાર સંહિતાના અમલ દરમ્યાન નવા કામો(લાભાર્થી કે કામ લક્ષી) હાથ ધરવા બાબત.

આદર્શ આચાર સંહિતા અમલમાં આવે તે પહેલાં નીચે દર્શાવેલી બધી જ શરતો પરિપૂર્ણ થતી હોય તો તેવા નવા કામો (લાભાર્થી કે કામલક્ષી) આદર્શ આચારસંહિતાના સમયગાળા દરમ્યાન **ભારતના ચૂંટણી આયોગ, નવી દિલ્હીની જાણ હેઠળ હાથ ધરી શકાશે.**

- (૧) ગ્રાન્ટની સંપૂર્ણ જોગવાઈ કરવામાં આવેલી હોય.
- (૨) વહીવટી, તાંત્રિક અને નાણાકીય મંજૂરીઓ મેળવવામાં આવેલી હોય.
- (૩) ટેન્ડરો બહાર પાડવામાં આવેલ હોય, મૂલ્યાંકન કરવામાં આવેલ હોય અને આખરી કરવામાં આવેલ હોય.
- (૪) કરાર આધારિત કામ ચોકકસ સમયમર્યાદામાં શરૂ કરવા અને પૂર્ણ કરવા અંગે કરારમાં સ્પષ્ટ જવાબદારી નક્કી થયેલ હોય અને તેમ જ કરવામાં આવે તો કરારદારને દંડ કરવાની કરારમાં જોગવાઈ હોય.

ઉપર્યુક્ત ક્રમાંક (૧) થી (૪)માં દર્શાવેલ તમામ શરતો પરિપૂર્ણ થતી હોય તેવા કિસ્સામાં જ ભારતના ચૂંટણી આયોગની જાણ હેઠળ તેટલા નવા કામો હાથ ધરી શકાશે, અન્યથા ભારતના ચૂંટણી આયોગ, નવી દિલ્હીની અનુમતિ મેળવવાની રહેશે.

૨૦. ટેન્ડરો બહાર પાડવા તથા તેના મૂલ્યાંકન(Evaluation) અને આખરીકરણ બાબત.

જે કિસ્સાઓમાં વૈશ્વિક ટેન્ડરો અગાઉથી બહાર પાડવામાં આવેલા હોય અને તેની સમયમર્યાદા સુનિશ્ચિત કરી હોય તેવા કિસ્સામાં આ ટેન્ડરોનું મૂલ્યાંકન (Evaluation) અને આખરીકરણની કાર્યવાહી હાથ ધરી શકાશે. આ સિવાયના (વૈશ્વિક ટેન્ડરો સિવાયના) ટેન્ડરોના કિસ્સામાં અગાઉ બહાર પાડવામાં આવેલા હોય તો તેનું મૂલ્યાંકન થઈ શકશે, પરંતુ ભારતના ચૂંટણી આયોગ, નવી દિલ્હીની પૂર્વ મંજૂરી સિવાય આખરી કરી શકાશે નહીં. જો ટેન્ડરો બહાર પાડવામાં આવેલા ન હોય તો ચૂંટણી આયોગ, નવી દિલ્હીની પૂર્વ મંજૂરી સિવાય બહાર પાડી શકાશે નહીં.

૨૧. કામના પૂરા થયેલા ભાગ માટે ગ્રાન્ટ ફાળવવા બાબત.

નિયત કાર્યપદ્ધતિનું પાલન કરવામાં આવેલ હોય અને નાણા વિભાગની અનુમતિ મેળવવામાં આવેલી હોય તેવા કોઈપણ કામના પૂરા થયેલા ભાગ માટે ગ્રાન્ટ ફાળવવામાં કોઈપણ પ્રકારનો પ્રતિબંધ રહેશે નહીં.

૨૨. કોઈપણ કામો કે વિકાસ પ્રવૃત્તિઓ સમયે ઔપચારિક સમારંભો(formal function) નહીં યોજવા બાબત.

કોઈપણ કામો(રાહત કામો સહિત) શરૂ કરતી સમયે કે વિકાસ પ્રવૃત્તિઓ કરતી સમયે કોઈપણ જાતના ઔપચારિક સમારંભો કે જેમાં રાજકીય મહાનુભાવોની હાજરી હોય તેવા સમારંભો રાખી શકાશે નહીં. ભપકાદાર સમારંભો કોઈ પણ સંજોગોમાં યોજવા નહીં. પરંતુ, સ્થાપિત પ્રણાલિકા અનુસાર મુલ્કી અધિકારીઓની ન્યુનતમ હાજરીમાં સામાન્ય સમારંભો ન્યુનતમ પ્રસિદ્ધિ થાય તે રીતે યોજી શકાશે.

૨૩. સંવેદનાિક સ્વરૂપની સંસ્થાઓ દ્વારા અપાતી નિયમિત નિમણૂક/બઢતી આપવા બાબત.

કેન્દ્રીય જાહેર સેવા આયોગ, રાજ્ય જાહેર સેવા આયોગ કે સ્ટાફ સિલેક્શન કમિશન કે અન્ય સંવેદનાિક સ્વરૂપની સંસ્થાઓ નિયમિત નિમણૂક/બઢતી આપી શકશે. આ સિવાયની બિનવેદનાિક સંસ્થાઓ દ્વારા ભરતી કરવા અગર બઢતી આપવાના પ્રસંગોએ ભારતના ચૂંટણી આયોગ, નવી દિલ્હીની પૂર્વ મંજૂરી મેળવી લેવી આવશ્યક બની રહે છે.

૨૪. ચૂંટણી સાથે સીધી રીતે સંકળાયેલ અધિકારીઓ/કર્મચારીઓની બદલી બાબત.

આ ચૂંટણી સાથે સીધી રીતે સંકળાયેલ નીચે દર્શાવેલ અધિકારીઓ/કર્મચારીઓની ભારતના ચૂંટણી આયોગ, નવી દિલ્હી દ્વારા જ્યારે લોકસભાની સામાન્ય ચૂંટણી/વિધાનસભાની પેટા ચૂંટણી યોજવાની જાહેરાત કરવામાં આવે તે તારીખથી ચૂંટણી પ્રક્રિયા સંપન્ન ન થાય ત્યાં સુધીના સમયગાળા દરમિયાન બદલીઓ કરી શકાશે નહીં. જે કર્મચારીઓની બદલીના હુકમો આ ચૂંટણી યોજવાની જાહેરાત કરવામાં આવે તે તારીખ પહેલાં થયેલ હોય પરંતુ તેનો અમલ થયો ન હોય તેવા કિસ્સામાં પણ આવી બદલીનો અમલ મોકુફ રાખવાનો રહેશે.

૧. સર્વે જિલ્લા કલેક્ટરશ્રીઓ,
૨. સર્વે ચૂંટણી અધિકારીઓ અને મદદનીશ ચૂંટણી અધિકારીઓ,
૩. મહેસૂલ વિભાગ/ખાતાના જિલ્લા/તાલુકા કક્ષાના મહેસૂલી અધિકારીઓ.
૪. તમામ જિલ્લા વિકાસ અધિકારીઓ/નાયબ જિલ્લા વિકાસ અધિકારીઓ અને તાલુકા/જિલ્લા પંચાયતોમાં કામ કરતાં અધિકારીઓ.
૫. કાયદો અને વ્યવસ્થાની જાળવણી સાથે સંકળાયેલ સંબંધિત રેન્જના પોલીસ મહાનિરીક્ષક/નાયબ પોલીસ મહા નિરીક્ષક, પોલીસ કમિશનર, નાયબ પોલીસ કમિશનર, પોલીસ અધિક્ષક, નાયબ પોલીસ અધિક્ષક, પોલીસ ઈન્સ્પેક્ટર અને પોલીસ સ્ટેશનના ચાર્જમાં રહેલ પોલીસ અધિકારી તેમજ તેમની હેઠળનો સ્ટાફ.

ભારતના ચૂંટણી આયોગ, નવી દિલ્હીની તા.૨૧/૧૨/૨૦૨૩, તા.૨૩/૦૨/૨૦૨૪ અને તા.૨૭/૦૨/૨૦૨૪ની સૂચનાનુસાર વતનના જિલ્લા અથવા તા.૩૦/૦૬/૨૦૨૪ની સ્થિતિએ છેલ્લા ચાર વર્ષમાં ત્રણ વર્ષથી વધુ સમયથી એક જ જિલ્લામાં ફરજ બજાવતાં હોય વગેરે કારણોસર ચૂંટણી કામગીરી સાથે સંકળાયેલ હોય તેવા અધિકારી/કર્મચારીઓના કિસ્સામાં મુખ્ય નિર્વાચન અધિકારીની અનુમતિ મેળવીને જે વિભાગો દ્વારા બદલીના હુકમો કરવામાં આવે ત્યારે અત્રેથી આપેલી અનુમતિનો હુકમોમાં સ્પષ્ટ ઉલ્લેખ કરવાનો રહેશે. આ રીતે કરવામાં આવેલા હુકમોનો અમલ કરવાનો રહેશે.

૨૫. બદલી અને રજા પર પ્રતિબંધ :-

ચૂંટણીની કામગીરી ઘણી જ વિશાળ છે અને રાજ્યના સમગ્ર વહીવટી તંત્રનો ચૂંટણીની કામગીરી માટે સંપૂર્ણ સહકાર મેળવવો આવશ્યક અને અનિવાર્ય બની રહે છે. આથી રાજ્ય સરકારના, પંચાયતોના, સ્થાનિક સ્વરાજ્યની સંસ્થાઓ, બોર્ડ/કોર્પોરેશનો વગેરેના વર્ગ-૧ થી શરૂ કરીને વર્ગ-૪ સુધીના તમામ કર્મચારીઓની સેવાઓ ચૂંટણીના કામે ઉપલબ્ધ કરવી જરૂરી છે. જો આ અધિકારીઓ/કર્મચારીઓની બદલી કરવામાં આવે કે રજાઓ મંજૂર કરવામાં આવે તો ચૂંટણી સંચાલન અને આયોજન તેમજ વ્યવસ્થા તંત્રને વિપરિત અસર થવાની સંભાવના રહેલી છે. જે ધ્યાને લઈને આ ચૂંટણીઓની કામગીરી સંબંધમાં અધિકારીઓ/કર્મચારીઓની રજા તેમજ બદલી પર પ્રતિબંધ માટે નીચે પ્રમાણેની સૂચનાઓ બહાર પાડવામાં આવે છે.

- (૧) સચિવાલયના સર્વે વિભાગો, ખાતાના વડાઓ, કચેરીના વડાઓ, પંચાયતો, સ્થાનિક સ્વરાજ્યની સંસ્થાઓ, બોર્ડ/કોર્પોરેશને તેમના તાબા હેઠળના અધિકારીઓ અને અન્ય કર્મચારીગણ કે જેમની સેવાની જિલ્લા કલેક્ટર અને જિલ્લા ચૂંટણી અધિકારી કે ચૂંટણી અધિકારીને આવશ્યકતા હોય તેમની સેવાઓ કલેક્ટર અને જિલ્લા ચૂંટણી અધિકારીને હવાલે મુકવી.
- (૨) સચિવાલયના સર્વે વિભાગોએ, ખાતાના વડાઓએ, કચેરીના વડાઓએ, પંચાયતોએ, સ્થાનિક સ્વરાજ્યની સંસ્થાઓએ, બોર્ડ/કોર્પોરેશને તેમના તાબા હેઠળના અધિકારીઓ અને અન્ય કર્મચારીગણની તાત્કાલિક અસરથી ચૂંટણીઓ પુરી થાય ત્યાં સુધી રજાઓ મંજૂર કરવી નહીં. આ સમયગાળા દરમિયાન કોઈપણ અધિકારી/કર્મચારીની બદલી કરવી નહીં. જો અનિવાર્ય સંજોગોમાં કોઈ બદલી કરવી આવશ્યક જણાય તેવા કિસ્સામાં જિલ્લા કક્ષાએ કલેક્ટરશ્રીની તેમજ રાજ્ય કક્ષાએ મુખ્ય નિર્વાચન અધિકારીની પૂર્વ મંજૂરી મેળવ્યા બાદ જ બદલી કરવામાં આવે કે રજાઓ મંજૂર કરવામાં આવે તે જોવા સર્વે સંબંધકર્તાને આથી જણાવવામાં આવે છે. આ પરિપત્રથી આપવામાં આવેલી સૂચના રવાના કર્યા પછીના સમયગાળા દરમિયાન કોઈ પણ પ્રકારની રજા મંજૂર કરવામાં આવેલી હશે તો તે આપોઆપ રદ થયેલી ગણવામાં આવશે અને તે બાબતે ઉપર દર્શાવેલી કાર્યપદ્ધતિનો અમલ કરવાનો રહેશે.
- (૩) ભારતના ચૂંટણી આયોગ, નવી દિલ્હી દ્વારા લોકસભાની સામાન્ય ચૂંટણી/વિધાનસભાની પેટા ચૂંટણી યોજવા માટે જે તારીખે જાહેરાત કરવામાં આવે તે તારીખથી આદર્શ આચાર સંહિતાનો અમલ શરૂ થઈ જાય છે. આ સંજોગોમાં ચૂંટણી યોજવાની જાહેરાત કર્યાની તારીખ પહેલાં સચિવાલયના વિભાગો/ખાતાના વડાઓ/બોર્ડ/કોર્પોરેશન દ્વારા અધિકારી/કર્મચારીઓની બદલી કરવાના હુકમો રવાના કરવામાં આવેલા હોય પરંતુ તેનો અમલ ન થયેલ હોય તો તેવા હુકમોનો અમલ ચૂંટણી પ્રક્રિયા સંપન્ન ન થાય ત્યાં સુધી કરવાનો રહેતો નથી. જે કિસ્સામાં બદલીના હુકમનો અંશતઃ અમલ થયેલ હોય અગર બદલીના હુકમોનો અમલ કરવો વહીવટી રીતે અનિવાર્ય હોય તેવા સંજોગોમાં આ બદલીના હુકમોનો અમલ કરવા માટે રાજ્ય કક્ષાએ મુખ્ય નિર્વાચન અધિકારીની પૂર્વ અનુમતિ મેળવીને જ અમલ કરી શકાશે. જ્યારે જિલ્લા કક્ષાની કચેરી માટે સંબંધિત જિલ્લા કલેક્ટર અને ચૂંટણી અધિકારીની પૂર્વ અનુમતિ મેળવીને જ બદલીના હુકમોનો અમલ કરી શકાશે.
- (૪) ભારતના ચૂંટણી આયોગ, નવી દિલ્હી દ્વારા લોકસભાની સામાન્ય ચૂંટણી/વિધાનસભાની પેટા ચૂંટણી યોજવા માટે જે તારીખે જાહેરાત કરવામાં આવે તે તારીખથી આદર્શ આચાર સંહિતાનો અમલ શરૂ થઈ જાય છે અને ચૂંટણી પ્રક્રિયા પૂરી ન થાય ત્યાં સુધી અમલી રહે છે.

આ તારીખથી સચિવાલયના તમામ વિભાગો, ખાતાના વડાઓ, કચેરીના વડાઓ, પંચાયતો, સ્થાનિક સ્વરાજ્યની સંસ્થાઓ, બોર્ડ/કોર્પોરેશન તેમના તાબા હેઠળના અધિકારી/કર્મચારીઓની રજા મંજૂર કરવા ઉપર પ્રતિબંધ મૂકવામાં આવેલ છે. અધિકારી/કર્મચારીઓની રજા મંજૂર કરવા કે નામંજૂર કરવા બાબતે નીચેની સૂચનાનું ચુસ્તપણે પાલન કરવાનું રહેશે.

(૪.૧) જે અધિકારી/કર્મચારીઓની રજાઓ રાજ્ય કક્ષાએ મંજૂર કરવામાં આવતી હોય તેવા અધિકારી/કર્મચારીઓની રજાઓ આદર્શ આચાર સંહિતાના અમલ દરમિયાન મંજૂર કરવી અનિવાર્ય જણાતી હોય તેવા કિસ્સામાં રજા મંજૂર કરવાની ભલામણ સહ દરખાસ્ત સચિવાલયના સંબંધિત વહીવટી વિભાગે મુખ્ય નિર્વાચન અધિકારીશ્રીને સ્વચ્છ ટાઇપ નકલમાં કરવાની રહેશે. ખાતાના વડાઓની કચેરીના કીસ્સાઓમાં સંબંધિત વિભાગો મારફતે રજા મંજૂરીની દરખાસ્ત મુખ્ય નિર્વાચન અધિકારીશ્રીને સ્વચ્છ ટાઇપ નકલમાં કરવાની રહેશે. જે અધિકારી/કર્મચારીઓની રજા જિલ્લા કક્ષાએ મંજૂર કરવા પાત્ર હોય તેવા અધિકારી/કર્મચારીની રજાઓ મંજૂર કરવા માટે સંબંધિત જિલ્લા કલેક્ટરશ્રીઓને દરખાસ્ત કરવાની રહેશે. જિલ્લા કક્ષાના અધિકારી/કર્મચારીઓની રજા મંજૂરીની દરખાસ્ત મુખ્ય નિર્વાચન અધિકારીને કોઈપણ સંજોગોમાં રજૂ કરવી નહીં.

(૪.૨) સચિવાલયના વિભાગોના સચિવશ્રી/અગ્રસચિવશ્રી/અધિક મુખ્ય સચિવશ્રી/ખાતાના વડા/કચેરીના વડાઓને જ્યારે અધિકારી/કર્મચારીની રજાઓ મંજૂર કરવી આવશ્યક જણાતી ન હોય તેવા કિસ્સામાં રજાઓ નામંજૂર કરવા અંગેનો નિર્ણય તેમની કક્ષાએથી લેવાનો રહેશે. આવી દરખાસ્તો રાજ્ય કક્ષાએ મુખ્ય નિર્વાચન અધિકારીશ્રી તેમજ જિલ્લા કક્ષાએ જિલ્લા કલેક્ટરશ્રીને રજૂ નહીં કરવા ભારપૂર્વક જણાવવામાં આવે છે.

૨૬. આદર્શ આચાર સંહિતાના અમલમાંથી મુક્તિ મેળવવા માટે સચિવાલયના વિભાગો મારફત કરવામાં આવતી દરખાસ્ત બાબત.

લોકસભાની સામાન્ય ચૂંટણી/વિધાનસભાની પેટા ચૂંટણીના અનુસંધાને અમલમાં આવેલી આદર્શ આચાર સંહિતાના અમલમાંથી મુક્તિ મેળવવા માટે સચિવાલયના વિભાગો મારફત દરખાસ્ત કરવામાં આવે ત્યારે તે દરખાસ્ત અધિક મુખ્ય સચિવશ્રી/અગ્રસચિવશ્રી/સચિવશ્રીની સહીથી જ કરવાની રહેશે અને મુખ્ય સચિવશ્રીના અધ્યક્ષ સ્થાને યોજાયેલ **Screening Committee** મારફત રજૂ કરવાની રહેશે. ખાતાના વડાઓએ સચિવાલયના તેમના વહીવટી વિભાગ મારફત જ દરખાસ્ત અત્રે રજૂ કરવાની રહેશે. કોઈપણ ખાતાના વડા બારોબાર દરખાસ્ત ન કરે તેવી તાકીદ કરવા સચિવાલયના સર્વે વિભાગોને જણાવવામાં આવે છે. આ પરિપત્ર સાથે સામેલ ચેકલીસ્ટમાં સંપૂર્ણ વિગતો ભરીને આવશ્યક જણાય તેવા કિસ્સાઓમાં વિભાગના અધિક મુખ્ય સચિવશ્રી/અગ્રસચિવશ્રી/સચિવશ્રીની ભલામણ સાથે જ દરખાસ્ત કરવાની રહેશે. જે દરખાસ્ત સંદર્ભે ભારતના ચૂંટણી આયોગની મંજૂરી મેળવવી આવશ્યક હોય તેવી દરખાસ્તો વિભાગના સ્પષ્ટ અભિપ્રાય સાથે તથા વ્યાજબીપણાનાં કારણો દર્શાવતી નોંધ (Justification Note) સાથે અંગ્રેજીમાં MS Wordમાં હાર્ડ કોપી તેમજ સોફ્ટ કોપીમાં અચૂક મોકલવાની રહેશે.

૨૭. આદર્શ આચારસંહિતા (Model Code of Conduct) અંગેની ઉપર્યુકત તમામ સૂચનાઓના આખરી અર્થઘટન અંગે.

ભારતના ચૂંટણી આયોગ, નવી દિલ્હીની વેબસાઇટ www.eci.gov.in છે. આ વેબસાઇટ પર ઉપર્યુકત લોકસભાની સામાન્ય ચૂંટણી/વિધાનસભાની પેટા ચૂંટણીઓના અનુસંધાને પ્રેસ નોટ

અને આચારસંહિતા અન્વયે મુળ સૂચનાઓ અંગ્રેજીમાં મુકવામાં આવેલ છે. આથી, આ અંગે જો કોઈ વધુ વિગતોની આવશ્યકતા હોય કે સૂચનાઓના અર્થઘટનનો પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થાય ત્યારે ભારતના ચૂંટણી આયોગ, નવી દિલ્હીની ઉક્ત વેબસાઈટ પરની મૂળ અંગ્રેજી સૂચનાઓ આખરી ગણાશે. આ સૂચનાઓનું સર્વે સંબંધિતોએ ચુસ્તપણે પાલન કરવાનું રહેશે.

૨૮. આ સૂચનાઓનો અમલ તા.૧૬/૦૩/૨૦૨૪થી ભારતના ચૂંટણી આયોગ દ્વારા લોકસભા ગૃહની રચના કરતું યોગ્ય જાહેરનામું બહાર પાડવામાં આવે ત્યાં સુધી તથા વિધાનસભા બેઠકોની પેટા ચૂંટણીઓનું પરિણામ જાહેર કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી એટલે કે ચૂંટણી પ્રક્રિયા પુરી થાય ત્યાં સુધી કરવાનો રહે છે.
૨૯. આ સૂચનાઓ માન.મુખ્યમંત્રીશ્રી તથા તમામ માન.મંત્રીશ્રીઓ અને માન.રાજ્ય કક્ષાના મંત્રીશ્રીઓના ધ્યાન પર મુકવા તેઓના અગ્રસચિવશ્રી/સચિવશ્રી/અંગત સચિવશ્રીઓને વિનંતી કરવામાં આવે છે.
૩૦. સચિવાલયના વિભાગોને ઉપર્યુકત સૂચનાઓ તેઓના નિયંત્રણ હેઠળના તમામ ખાતા/કચેરી તેમજ બોર્ડ, નિગમ અને સ્થાનિક સ્વરાજ્યની સંસ્થાઓના વડાઓના ધ્યાન પર તાત્કાલિક મુકવા વિનંતી કરવામાં આવે છે.

P. M.

(પી. ભારતી)

મુખ્ય નિર્વાચન અધિકારી
ગુજરાત રાજ્ય

પ્રતિ,

- ગુજરાત વિધાનસભાના માનનીય અધ્યક્ષશ્રીના અંગત સચિવશ્રી(પત્ર દ્વારા).
- માન.મુખ્યમંત્રીના અગ્રસચિવશ્રી(માન.મુખ્યમંત્રીશ્રીના ધ્યાને મુકવાની વિનંતી સહ.).
- સર્વે માન.મંત્રીશ્રીઓ/રાજ્યકક્ષાના મંત્રીશ્રીઓના અંગત સચિવશ્રીઓ(માન.મંત્રીશ્રીઓના ધ્યાને મુકવાની વિનંતી સહ.).
- મુખ્ય સચિવશ્રીના અધિક સચિવશ્રી, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- સચિવાલયના સર્વે વિભાગો(પ્રસ્તુત પરિપત્ર વિભાગ હસ્તકના ખાતાના વડાશ્રીઓના ધ્યાને પણ લાવવાની વિનંતી સહ).
- સામાન્ય વહીવટ વિભાગના સર્વે અધિકારીઓ/સર્વે શાખાઓ.
- પોલીસ મહાનિદેશક અને મુખ્ય પોલીસ અધિકારીશ્રી, પોલીસ ભવન, ગાંધીનગર.
- સર્વે કલેક્ટર અને જિલ્લા ચૂંટણી અધિકારીશ્રીઓ.
- સર્વે બોર્ડ/કોર્પોરેશનના વહીવટી સંચાલકશ્રીઓ.
- સર્વે ખાતાના વડાશ્રીઓ(સંબંધિત વિભાગ મારફત).
- સર્વે પોલીસ કમિશનરશ્રીઓ અને પોલીસ અધિક્ષકશ્રીઓ.
- સર્વે જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રીઓ.
- સર્વે મ્યુનિસિપલ કમિશનરશ્રીઓ.
- સર્વે લોકસભા મતવિભાગના ચૂંટણી અધિકારીશ્રીઓ અને મદદનીશ ચૂંટણી અધિકારીશ્રીઓ.
- સંબંધિત વિધાનસભા મતવિભાગના ચૂંટણી અધિકારીશ્રીઓ અને મદદનીશ ચૂંટણી અધિકારીશ્રીઓ.
- માહિતી કમિશનરશ્રી, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર(જરૂરી પ્રસિદ્ધિ આપવા સારું).
- સર્વે રાજકીય પક્ષો.
- નાયબ સેક્શન અધિકારી સિલેક્ટ ફાઈલ.